

Αθήνα, 13/3/14

ΣΠΕΦ: Τα ΥΚΩ και οι πληρωμές ΑΠΕ στο ΜΔΝ

Σε συνέχεια μαζικών ερωτημάτων που υποβλήθηκαν στον Σύνδεσμο μας (ΣΠΕΦ) όσον αφορά την εμπλοκή των Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (ΥΚΩ) με τις πληρωμές των ΑΠΕ στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά (ΜΔΝ) και διαπιστώνοντας ότι πράγματι επικρατούν συνθήκες σύγχυσης περί υποτιθέμενης οικονομικής αυτοτέλειας του ΜΔΝ, προβαίνουμε στην παρούσα ενημέρωση προς διαλεύκανση του τοπίου.

Όσον αφορά καταρχήν το Διασυνδεδεμένο Σύστημα (ΔΣ) ή ηπειρωτικό όπως επίσης αποκαλείται, η Οριακή Τιμή Συστήματος (ΟΤΣ) επί της αρχής (χωρίς στρεβλώσεις) αναπαριστά το χονδρεμπορικό κόστος ηλεκτρικής ενέργειας. Η ΟΤΣ υπολογίζεται σε καθημερινή βάση από τον ΛΑΓΗΕ σύμφωνα με τον ν. 4001/11 στα πλαίσια του Ημερήσιου Ενεργειακού Προγραμματισμού (ΗΕΠ) που αυτός διενεργεί και αποτυπώνεται στα δελτία του Λειτουργού ηλεκτρονικά και έντυπα. Επί του παρόντος κινείται μεσοσταθμικά περί τις 62 ευρώ/MWh.

Οι προμηθευτές (λιανέμποροι) ηλεκτρικής ενέργειας όσον αφορά την ηπειρωτική χώρα, στην ΟΤΣ αγοράζουν το ανταγωνιστικό σκέλος της ενέργειας ανά MWh που μεταπωλούν στους καταναλωτές και χωριστά πληρώνουν στους διαχειριστές (ΑΔΜΗΕ ή ΔΕΔΔΗΕ) την συμμετοχή τους στα υπόλοιπα κόστη της αγοράς. Προς επίρρωση αυτού, οι λογαριασμοί αντίστοιχα που εκδίδουν οι Προμηθευτές προς τους καταναλωτές έχουν παρόμοιο διαχωρισμό μεταξύ του ανταγωνιστικού κόστους για την καταναλισκόμενη ενέργεια που προέρχεται από την ΟΤΣ πλέον του περιθωρίου κέρδους τους και αφορά την προσφερόμενη τιμή ανά kWh και των υπολοίπων ρυθμιζόμενων χρεώσεων που άπτονται ευρύτερα της ηλεκτρικής αγοράς και είναι οι Χρεώσεις Συστήματος, οι Χρεώσεις Δικτύου, οι Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας (ΥΚΩ) και το ΕΤΜΕΑΡ.

Η κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελληνική επικράτεια ωστόσο, διασυνδεδεμένο σύστημα (ΔΣ) και ΜΔΝ, αντιμετωπίζεται εκ του νόμου (ορθώς) ενιαία ως προς το ανηγμένο κόστος που προσφέρεται στους καταναλωτές. Δηλαδή στα νησιά, παρότι στερούνται φθηνών λιγνιτικών και μεγάλων υδροηλεκτρικών (ΥΗΣ) σταθμών (οι μεγάλοι σταθμοί αυτοί παρότι ΑΠΕ συμμετέχουν στον ΗΕΠ όπως οι συμβατικοί) παραγωγής ηλεκτρισμού, προσφέρονται στους εκεί καταναλωτές ορθώς τα ίδια τιμολόγια με αυτά των καταναλωτών του ηπειρωτικού συστήματος το οποίο και απολαμβάνει την λειτουργία τέτοιων φθηνών μονάδων. Αναλυτικότερα στα νησιά το Μεσοσταθμικό Μεταβλητό Κόστος (ΜΜΚμδν) παραγωγής από συμβατικές μονάδες (πετρελαϊκές ή μαζούτ) υπολογίζεται κάθε εξάμηνο από την ΡΑΕ ευρισκόμενο επί του παρόντος μεσοσταθμικά στα 192 ευρώ/MWh. Όπως αναλύσαμε νωρίτερα, αντίστοιχα το Μεσοσταθμικό Μεταβλητό Κόστος (ΜΜΚδσ) παραγωγής από συμβατικές μονάδες του διασυνδεδεμένου συστήματος κατόπιν της άρσης των στρεβλώσεων (κατάργηση Κανόνα 30% και ΜΑΜΚ) αντανακλάται καθημερινά στον ΗΕΠ και

συγκεκριμένα στην ΟΤΣ η οποία μεσοσταθμικά επί του παρόντος ευρίσκεται στα 62 ευρώ/MWh.

Γίνεται λοιπόν αντιληπτό πως αν οι Προμηθευτές μετακυλούσαν στον καταναλωτή το ανταγωνιστικό κόστος ηλεκτρικής ενέργειας όπως το αγοράζουν από τις αγορές (στο ΔΣ με βάση την ΟΤΣ και στο ΜΔΝ με βάση το ΜΜΚμδν) χωρίς μηχανισμό εξισορρόπησης, τότε τα προσφερόμενα τιμολόγια στους καταναλωτές του ΜΔΝ θα ήταν τριπλάσια σε κόστος απ' ότι αυτά των πελατών του ΔΣ. **Αυτό όμως ορθά δεν συμβαίνει διότι η Ελληνική αγορά κατανάλωσης ηλεκτρισμού αντιμετωπίζεται εκ του νόμου ενιαία ως προς τους καταναλωτές και για τον σκοπό αυτό έχει θεσπιστεί το Τέλος των ΥΚΩ (Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας).** Τα ΥΚΩ εν προκειμένης, τα οποία ως διακριτή χρέωση εμφανίζονται στο μη-ανταγωνιστικό σκέλος των λογαριασμών ρεύματος των καταναλωτών, παίζουν μεταξύ και άλλων δράσεων (παροχή Κοινωνικού Οικιακού Τιμολογίου και Αγροτικού Τιμολογίου) τον ρόλο της αντιστάθμισης του υψηλού κόστους ηλεκτρισμού στα νησιά. Το 60% μάλιστα των ΥΚΩ και συγκεκριμένα ποσά άνω του μισού δις ευρώ ετησίως διατίθενται για την αντιστάθμιση του υψηλού κόστους αυτού των καταναλωτών των νησιών. **Με άλλα λόγια δηλαδή τα ΥΚΩ καλύπτουν την διαφορά μεταξύ ΟΤΣ και ΜΜΚμδν για τους Προμηθευτές του ΜΔΝ, ώστε να μπορούν αυτοί να προσφέρουν ενιαία Πανελλαδικά τιμολόγια στους πελάτες τους.**

Προκύπτει λοιπόν πως εν τοις πράγμασι το ΜΜΚμδν ως μέγεθος είναι ευθέως επιδοτούμενο από τους καταναλωτές του ηπειρωτικού συστήματος μέσω των ΥΚΩ. Παρ' ότι δηλαδή και οι καταναλωτές του ΜΔΝ πληρώνουν ΥΚΩ, επειδή αυτοί θα επωμιζόντουσαν το αυξημένο κόστος της πετρελαϊκής ηλεκτροπαραγωγής που θα τους αφορούσε άλλως αποκλειστικά, η συνεισφορά τους στα ΥΚΩ περιορίζεται ουσιαστικά στις άλλες δύο του δράσεις δηλαδή στου ΚΟΤ και του Αγροτικού Τιμολογίου. Συνεπώς ως πόρος το ΜΜΚμδν (192 ευρώ/MWh) ουδόλως ανήκει ή προέρχεται από το ΜΔΝ τουλάχιστον κατά το μεγαλύτερο μέρος του. Συγκρίνοντας το με την ΟΤΣ των 62 ευρώ/MWh είναι προφανές πως η διαφορά των 130 ευρώ/MWh που προκύπτει (δηλαδή τα 2/3 του), προέρχεται από επιδότηση των καταναλωτών του ηπειρωτικού συστήματος προς τους καταναλωτές του ΜΔΝ μέσω των ΥΚΩ.

Αντίστοιχα με την κατανάλωση ενιαία Πανελλαδικά είναι και η αγορά της ηλεκτροπαραγωγής από ΑΠΕ, όπου την διαφορά μεταξύ του συμβατικού κόστους από αυτό που καλούνται να καταβάλλουν οι Προμηθευτές προς τις ΑΠΕ, την πληρώνουν εξίσου Πανελλαδικά οι καταναλωτές κυρίως μέσω του Τέλους ΕΤΜΕΑΡ. Έτσι για το μεν ΔΣ το ΕΤΜΕΑΡ μαζί με τους λοιπούς πόρους ΑΠΕ καλείται να καλύψει την διαφορά μεταξύ ΟΤΣ και ταριφών ΑΠΕ, ενώ για το ΜΔΝ η διαφορά αφορά μεταξύ του υψηλότερου ΜΜΚμδν και των εκεί ανά τεχνολογία ΑΠΕ ταριφών. **Το υψηλότερο όμως ΜΜΚμδν και συγκεκριμένα η διαφορά του από την ΟΤΣ έχει καλυφθεί από πόρους των ΥΚΩ επιδοτούμενους από τους καταναλωτές του ηπειρωτικού συστήματος και όχι από πόρους των καταναλωτών του ΜΔΝ όπως αναλύθηκε νωρίτερα.** Συνεπώς η οικονομική λειτουργία και αποζημίωση των ΑΠΕ του ΜΔΝ βασιζόμενη στο ΜΜΚμδν ουδόλως αυτόνομη από την ηπειρωτική χώρα είναι και αποτελεί στρέβλωση η δήθεν «αυτοδιαχείριση» των κονδυλίων που απορρέουν από αυτό. Το «τοπίο» αυτό αποτυπώνεται επακριβώς στην κείμενη νομοθεσία και συγκεκριμένα τόσο στον ιδρυτικό νόμο για την ύπαρξη ενός και μόνο Ειδικού Λογαριασμού ΑΠΕ Πανελλαδικά (άρθρο 40 του ν. 2773/99), όσο και εν συνεχεία στο άρθρο 143 του ν. 4001/11 όπου το ΜΜΚμδν αποτελεί έσοδο του Εθνικού Ειδικού Λογαριασμού ΑΠΕ τον οποίο

και διαχειρίζεται αποκλειστικά ο ΛΑΓΗΕ και προς χρηματοδότηση της λειτουργίας των ΑΠΕ Πανελλαδικά συμμετρως.